

De familie Buijs te Hoeven

Inleiding

De [Nederlandse Familienamenbank](#) (NFB) is een vraagbaak voor iedereen die geïnteresseerd is in de oorsprong, betekenis en verspreiding van familienamen.

De Nederlandse Familienamenbank is ontwikkeld door de afdeling Naamkunde van het Meertens Instituut. Op 1 januari 2012 is deze overgedragen aan het CBG | Centrum voor familiegeschiedenis, waar deze verder wordt onderhouden.

Het Meertens Instituut is een onderzoeksinstituut dat zich bezighoudt met de bestudering en documentatie van Nederlandse taal en cultuur. Centraal staan de verschijnselen die het alledaagse leven in onze samenleving vormgeven.

In de Nederlandse Familienamen Bank zijn meer dan 320.000 familienamen opgenomen. Bij deze namen vindt men het aantal naamdragers volgens de Gemeentelijke Basisadministratie van 2007 en de volkstelling van 1947 in verspreidingskaarten getoond.

Bij een groot aantal namen vindt men informatie die kan bestaan uit een naamsverklaring, oude naamsvermeldingen, naamkundige en genealogische literatuurverwijzingen, relevante internetsites en pdf-bijlagen. De namen zijn in variantenclusters door hyperlinks met elkaar verbonden. Tevens kan men doorlinken naar webpagina's over specifieke naamtypen en naamscomponenten

Onderstaande is het resultaat van een zoekactie op de naam Buijs(y) in deze databank:

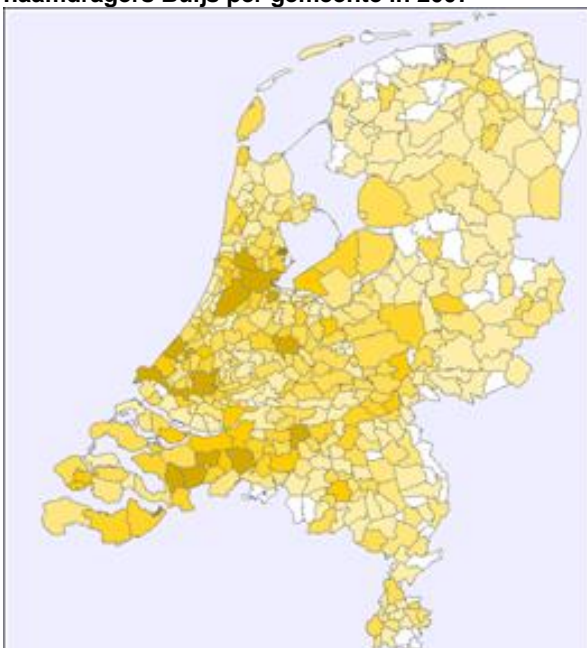
<https://www.cbqfamilienamen.nl/>

De naam Buijs (y)

Aantal en verspreiding

Aantal 2007 (GBA)		Aantal 1947 (volkstelling)	
Buijs	6.883	Buijs(y)	4784
Buys	296		
Totaal	7179		

naamdragers Buijs per gemeente in 2007

Voor interactieve kaart klik [hier](#).

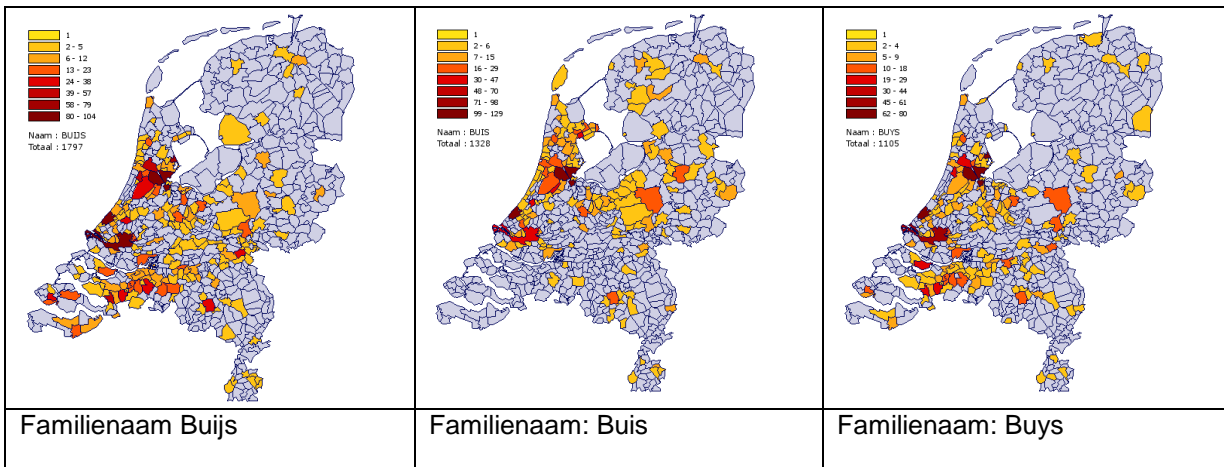
naamdragers Buys per gemeente in 2007

Voor interactieve kaart klik [hier](#).

De **spreading** (in 1993) van de familienaam "Bujs" in Nederland
Op basis van tellingen van namen in telefoonboek.

Naamsverklaring:

In de eerste plaats is de familienaam Buis/Buijs een patroniem bij een oude Germaanse voornaam die eertijds in de vormen Buso of Boso verscheen en nu nog overgeleverd is in familienamen als Bos, Buis, Bus, Buijsen en Buijssink, alsmede in namen als Boshart en Buizer, die van een samengestelde Germaanse naam met het element -hard (= sterk) zijn afgeleid. Ten aanzien van de etymologie van Boso/Buso tast men nog in het duister.

Van de oude Germaanse naam werden ook plaatsnamen zoals Buizingen, nabij Brussel, afgeleid. Vervolgens traden personen die naar de plaatsnaam werden genoemd op met de achternaam Van Buizingen, maar kennelijk kon deze naam weer tot Buis verkort worden (vgl. onderstaande attestaties).

Buiten de sfeer van de Germaanse persoonsnamen kan het zelfstandig naamwoord buis, dat wij met verschillende betekenissen kennen, van toepassing zijn:

1. Buis als benaming voor een kledingstuk, een mouwloos jasje (vgl. dwangbuis!); de maker ervan kan de bijnaam Buis hebben gekregen, of iemand die zich door het dragen ervan kenmerkte.
2. Buis als benaming van een soort schip, vgl. haringbuis. Familienamen als Op den Buijs, Van den Buijs en Buisman wijzen wellicht in deze richting: de schipper van een schip dat zo genoemd werd, vgl. het 17de eeuwse VOC-schip De Gouden Buys, of de bewoner van een huis met zo'n buis op het uithangbord geschilderd, vgl. Inden Vergulde Buys te Enkhuizen.

Naamsvermeldingen en literatuurreferenties:

- Wouter dictus Buse, Wevelswale 1281; Pieter Busin, Uitkerke 1336; Jan Buys, 1365 = Janne van Businghen, 1387; Ghiselbertus de Buysinghen, 1389 = Ghijsbrecht Buus, Brussel 1390 [WFB].
- Jan Bertoutsz alias Buys, 1464 te Oudheusden; Willem Jan Buisz, 1492 [G.M. van Aalst & J.C. Kort, 'De lenen van de hofstede Boxtel in het Land van Heusden, 1356-1688', in: Met Gansen Trou 40 (1990), p 106, 107].
- Aernt Buys Pieters zoon, Den Haag 1483 (archieff van het klooster van Sint Elizabeth) [Sernee-1920, p 29].
- Cornelis Pietersz Buys, Delft 1546, in de hoefslag van Pijnacker [C. Hoek, 'Het verzweerboek van het Hof van Delft in 1546', in: OV 44 (1989), p 467].
- Gerit Buys, ovl. Nijmegen 1543 (doodgestoken in een herberg), gehuwd met Stijn Buys, stichteres van het Borger-Kinderen-Weeshuis, ovl. 1558 ['Nijmeegse biografieën', in: Jaarboek Numaga 51 (2004), p 29].

- Gerit Buijs, Nijmegen 1558; mr. Lambert Buijs, kerkmeester 1586 [Legerboek Stevenskerk Nijmegen 1600, p 20, 31].
- Cornelis Jansz Buys, in 1562 bewoner van de woning op het Weezenland [J.K. de Cock, 'Ockenburg', in: Kroniek. Orgaan van de Historische Vereniging Rijswijk (1991), nr 1, p 21].
- Wouter Buys, bewoner van het huis 'den Ouden Thol' te Middelburg 1576 [Kohier 100ste penning Middelburg 1576, p 12].
- Willem Jansz Buys, aangeslagene bij de capitale impositie van 1585 te Amsterdam, boekverkoper in de Liesveltsche Bijbel, afkomstig uit Zwolle, poorter Amsterdam in 1586; Jan Pietersz Buys; Claes Jansz Buys [Dillen van-1941, p 67, 107, 146].
- Jan Jacobse Buijs (Vlijmen 1647-Herpt 1710); zoon van Jacob Hacks (Izaak) Buys (Berne ca. 1595-1675); zoon van Izaäk (Hack) Michielsens Buijs, geb. Heusden 1568, burgemeester van Herpt; zoon van Michael Haic Rembouts Buijs (ca. 1525-voor 1578), won. te Bern; zoon van Izaäk (Hack) Rembouts Buijs, oorkonde 1524; zoon van Rombout Janse Buijs, schepen Heusden 1481-1507; zoon van Jan Bertrouts alias Jan Buijs [M.D. Kilsdonk, 'Kwartierstaat Antonie Kilsdonk', in: Met Gansen Trou 50 (2000), nr 6, p 87; nr 7-8, p 104; nr 9, p 135; 52 (2002), nr 4, p 51; nr 5, p 67].
- Hendrik Jacobsen Buys, huw. Bennekom 1701; zoon van Jacob Hendriksen Buys, huw. Bennekom ca. 1670 [Oskam-1994, p 187].
- Jacob Douwes Buys, De Rijk 1739 [H. Kaptein, Het Schermereiland, Bergen 1988, p 79; op voorgaande pagina wordt het schip De Buys vermeld].
- Godefridus Buys (Beusen) (Horst 1731-Haarlem 1771); zoon van Petrus Beusen, huw. Horst 1730; zoon van Godefridus Beuyssen, huw. Horst 1696 [Malherbe-1950, p 194].
- [M. Nooij, Kwartierstaat Nooij-Buijs, Hilversum 1992].
- [Een muzikaal Nederlands geslacht (Buus, de Buus, Buijs, Brandts Buijs), 's-Hertogenbosch 1947].
- [Schutten-2004, p 476].

Een aanvulling uit eigen archief zijn de gegevens vermeld in de stamboom.
M.n. de vroege gegevens vanaf 1695. (Zie "300 jaar inde St. Janstraat")

Buis

Verklaring'

De naam Buis komt vooral in Noord-Holland voor en in mindere mate in Zuid-Holland. De naamsvorm Buijs met ij/y heeft meer naamdragers en deze vorm komt het meest in Zuid-Holland voor, net iets meer dan in Noord-Holland en op enige afstand gevolgd door Noord-Brabant.

Naamsvermeldingen en literatuurreferenties:

- Emanuel Buis, bij het afleggen van de burgerreed te Wijk bij Duurstede in 1738: Buess; afk. uit Arau, kanton Bern [P.M. Peucker, 's Heerendijk. Herrnhutters in IJsselstein, 1736-1770, Stichtse Historische Reeks, 16, (Zutphen) 1991, p 189].
- Nakomelingen van Egbert Jans (oestervisser) en IJdjen Jans, huw. Ulrum 1751, namen in 1811 de familienaam Buis aan [P.J. Ritsema, 'Vergeeten helden der zee', in: GN 17 (1962), p 233; vgl. Groninga 1961].